

KULT film

TERRY GILLIAM ★ KAPTAN KAOS

"Hello, good evening and welcome to the middle of the film." T.G.

GILLIAM KOT REŽISER SKUŠA GLEDALCEM S POMOČJO NENAVADNEGA IRONIČNEGA HUMORJA, OTROŠKE PREDSTAVE ZGODOVINE IN BUJNIH, DETAJLNIH DOMIŠLJIJSKIH ELEMENTOV PRIČARATI SVET, KI SE POSMEHUJE BIROKRACIJI IN AVTORITARNIM REŽIMOM. NJEGOVI FILMI SLIKAJO SVOBODO S ŠTEVILNIH PERSPEKTIV: MENI, DA OBSTAJA LE IMAGINARNA SVOBODA IN NAJBRŽ JE V HOLLYWOODSKIH KROGIH RAVNO ZATO ZNAN KOT 'SAMOVOLJEN'.

BIOGRAFIJA

Terry Gilliam se je rodil 1940. leta v mestecu Medicine Lake v Minnesoti (ZDA). Kasneje se je z družino preselil v Kalifornijo, kjer je kot srednješolec bledel v vseh pogledih. Neuspešno se je posvetil študiju fizike in likovne umetnosti, kasneje pa končal le študij politologije. Kratak čas je delal kot oglaševalski agent, dokler ga urednik revije Help! ni povabil k sodelovanju. Po njegovem priporočilu se je Gilliam pridružil komedijantski peterici oddaje Monty Python's Flying Circus; njegove nadrealistične animacije so imele izjemno razpoznaven slog. Sodelovanje s peterico je nadgradil z režijo kulturnega prvenca MONTY PYTHON AND THE HOLY GRAIL. Veliko njegovih nadaljnjih stvaritev je smatranih za mojstrovine, katerih edinstvenost je marsikdaj zasenčil finančni neuspeh.

FILMOGRAFIJA

Prvenec, parodija na srednjeveška prepričanja in viteštvo MONTY PYTHON AND THE HOLY GRAIL(1975), je požel svetovno hvalo in bil soglasno prepoznan kot ena najboljših komedij vseh časov. Naslednje delo, JABBERWOCKY(1977), ni bil dobro sprejet, a je bil kljub temu zaradi značilnega črnega humorja in nenavadnih animacij sprejet kot kulturni film. Slabše sprejet družinski film TIME BANDITS(1981) ni pokazal odstopanj od pythonovske komične strukture, a je režiser štiri leta kasneje s precej podobno filmsko zasedbo posnel popolnoma drugačno distopično črno komedijo BRAZIL(1985), ki je bila razglašena za orwellovsko mojstrovino. Fantazijska pustolovščina THE ADVENTURES OF BARON MUNCHAUSEN(1988) je bila verjetno eden največjih finančnih polomov v filmski zgodovini, a zaradi tega Gilliamova kariera ni preveč trpela, saj je tudi ta film sčasoma pridobil kulturni status. Komična drama THE FISHER KING(1991) je bila nominirana za pet oskarjev. Gilliamov največji finančni uspeh je bila odlična post apokaliptična

srhljivka TWELVE MONKEYS(1995). Psihedelične in kaotične gonzo pustolovščine filma FEAR AND LOATHING IN LAS VEGAS(1998) so pridobile trume oboževalcev, medtem ko je THE BROTHERS GRIMM (2005) bolj polnil blagajne kakor kaj drugega. O najnovejši fantazijski drami TIDELAND (2005), na katero se potihem lepi oznaka 'mojstrovina', pa bo najbrž tako kot o drugih Gilliamovih filmih – odločil le čas.

BRAZIL (1985)

Temačne pisarne brez oken, ulice polepljene s propagandnimi plakati, eksplozije. Tako izgleda življenje v post apokaliptičnem svetu 'nekje sredi 20. stoletja', ki ga otežujejo številni teroristični napadi in vladni ukrepi, podkrepjeni z zapletenimi, nepotrebnimi birokratskimi postopki. Pot Sama Lowrya, preprostega uradnika, nagnjenega k sanjarjenju, se križa s teroristom Harryem Buttloom. Gilliam je prikazal birokracijo in javnost na tako odvraten način, da je v takšnem svetu Lowry dejansko pripravljen sprejeti terorista kot junaka, kar ga v končni fazi pripelje do težav z oblastmi. V Lowryevem intimnem svetu pride do razkroja sobivanja resničnosti in sanj, kar je morda še huje kot fizični propad. Distopična retro futuristična satira, največkrat primerjana z Orwellovim romanom 1984, zrcali norost moderne družbe in namiguje na možnost fašistične ureditve v prihodnosti, ki bi omejevala celo pravico oz. svobodo do sanjarjenja.

GILLIAM-IZMI

- ★ "Hollywood is run by small-minded people who like chopping the legs off creative people. All they want to do is say no."
- ★ "Whether I like it or not, or whether anybody else does, when I start a film I have a few ideas. And as you're getting into it, you think, 'Ooh, there's another idea,' and you're shooting some more and, 'Oh, here's another thing. Let's do that.' I'm always changing and adding. That's just the way my mind works."
- ★ "Everybody has their opinion and some people are wrong. One of the things I enjoy about my films is that children really love them. They are open-minded. As we get older we seem to close in. We limit the size of the world we limit everything about it."

- ★ www.imdb.com
- ★ www.sensesofcinema.com/contents/directors/03/gilliam.html
- ★ <http://wikipedia.org>